

Oletko huolissasi muistisairaahan rahan käytöstä?

Muistisairaus aiheuttaa hyvin paljon muutoksia sekä muistisairaahan ihmisen omaan että hänen läheistensä elämään. Sairauden edetessä avun tarve lisääntyy ja muun muassa laskujen maksamiset ja jopa ostoksilla käymiset vaikeutuvat.

Muistisairaudet saattavat altistaa erilaisille taloudellisille hyväksikäytöille, jotka voivat olla joko läheisten tai täysin ulkopuolisten, vieraiden ihmisten tekemiä. Läheisten tekemistä voidaan mainita esimerkkinä laskujen maksattamiset, painostamalla saadut ennakkoperinnöt ja takaukset. Ulkopuolisten tekemistä puhelin- ja nettimyynnit, kotiremontit, valepoliisit ja niin sanotut "Auervaarat".

Oletko havainnut muutosta muistisairaahan rahan käytössä ja elämäntyyliä? Pelkääkö muistisairas jonkun sukulaisensa tai muun henkilön vierailuja? Onko pankissa mukana ns. "epämääräisiä" henkilöitä? Hyväksikäytön havaitsemisessa ja estämisessä on muun muassa läheisten, pankkivirkailijoiden, kotihoidon ja hoitopaikkojen työntekijöiden tarkkaavaisuudella erittäin suuri merkitys.

Muita hyväksikäytön ehkäisymenetelmiä ovat esimerkiksi käteisen määrän pitäminen kohtuullisena sekä kotona että ostoksilla käydessä. Asetetaan pankkikorttiin nosto- ja ostorajat. Omia verkkopankkitunnuksia ei anneta edes läheisille. Ei pidetä osoite- tai henkilötietoja esillä tai luovuteta niitä vieraille. Otetaan käyttöön puhelinmyynnin rajoituspalvelu. Asennetaan ovisilmänäyttö. Hankitaan turvaranneke, jonka avulla voidaan hälyttää apua. Tarvittaessa voidaan ovikello poistaa käytöstä tai muuttaa sen soittoaäntä.

Muistisairauden alkuvaiheessa voidaan muistisairaahan kanssa laatia edunvalvontavaltuutus. Edunvalvontavaltuutusta laadittaessa voidaan pyrkiä

estämään valtuutetun tekemät hyväksikäyttötapaukset lisäämällä siihen valvonnan määrää. Kuka tahansa voi tehdä huoli-ilmoituksen tai ilmoituksen edunvalvonnan tarpeesta viranomaisille.

Muistisairaiden rahan käyttöön liittyvät mahdolliset ongelmat ja velkaantuminen on varsin laaja aihealue, jota olemme tässä käsitelleet vain lyhyesti. Toivomme herättävämmä keskustelua ja kiinnostavammä huomiota tähän tärkeään ja vaikeaan asiaan.

Lisätietoa löytyy esimerkiksi Varsinais-Suomen Muistiyhdistyksen julkaisemasta oppaasta: [Turvallisia vuosia muistiperheille](#) sekä [Suvanto ry:n internetsivuilta](#).

Kirjoittajat ovat Varsinais-Suomen Muistiaktiiveja. Varsinais-Suomen Muistiaktiivit on maakunnallinen vaikuttamisryhmä, joka koostuu muistisairauteen sairastuneista henkilöistä ja omaisista. Ryhmässä on paljon kokemustietoa muistisairauteen vaikutuksista. Ryhmässä otetaan kantaa erilaisiin asioihin muistisairauteen sairastuneiden henkilöiden ja omaisten näkökulmasta. Ryhmän sihteerinä toimii Varsinais-Suomen Muistiluotsin aluesuunnittelija, jonka kautta ryhmään saa yhteyden. Varsinais-Suomen Muistiluotsin internet-sivuilta löydät lisätietoja [Varsinais-Suomen Muistiaktiivien toiminnasta](#).